

Løn- og prisudviklingen i 2010 samt udsigterne for 2011

De seneste opgørelser over løn og prisudviklingen frem til februar 2010 præsenteres nedenfor. Lønudviklingen er for opadgående i den private sektor. Reguleringsordningen udmønter negativt for ansatte i kommuner og regioner. Hvor meget plads giver økonomiaftalerne med regeringen til lønmæssige forbedringer for ansatte i kommuner og regioner i 2011?

Reguleringsordningen

Reguleringsordningen for ansatte i kommuner og regioner kan nu beregnes, da Danmarks Statistik har offentliggjort tallet for lønudviklingen i den private sektor for 1. kvartal 2010. 2,6 procent nåede DS frem til.

Det betyder, at reguleringsordningen udmønter -1,47 til ansatte i kommuner og regioner pr. 1. 10. 2010. Reguleringen pr. 1. 10. 2010 er tidligere aftalt suspenderet; modsat er de generelle lønreguleringer suspenderet eller reduceret pr. 1. 4. 2010, med ca. 0,3 procent point. Derudover har Danmarks Statistik revideret lønudviklingen for 1. kvartal 2009, hvilket betyder at den allerede realiserede reguleringsordning pr. 1.10.2009 skal omberegnes. Det giver et minus på henholdsvis 0,07 for ansatte i regionerne og 0,08 procentpoint for ansatte i kommunerne. Alt i alt betyder dette, at der samlet set udestår et minus fra reguleringsordningerne fra 2009 og 2010 modregnet ikke udbetalt generelle lønstigninger pr. 1. april 2010 på 1,24 procent for ansatte i regionerne og 1,23 procent for ansatte i kommunerne. Det er første gang overenskomstforhandlingerne i kommunerne og regionerne starter med en gæld for de ansatte i den størrelsesorden. Reguleringsordningen er fælles for alle ansatte, men indenfor Sundhedskartellets område i regionerne er der en mindre afvigelse i den tidsmæssige placering af midlerne i forliget fra 2008, hvorved den samlede "gæld" vil være lidt mindre end for de øvrige ansatte i regionerne aflønnet efter aftaler indgået under det generelle forlig for KTO.

Rammen for lønændringer i 2011

Et spørgsmål er nærliggende: hvor meget er der egentlig til rådighed i 2011 til lønforbedringer?

Det er lige for, at en forbedring på 1,24 procent fratrukket en gæld på 1,24 giver 0 som resultat. Men er der i finansministeriets aftale med KL og med regionerne levnet plads til en nulløsning?

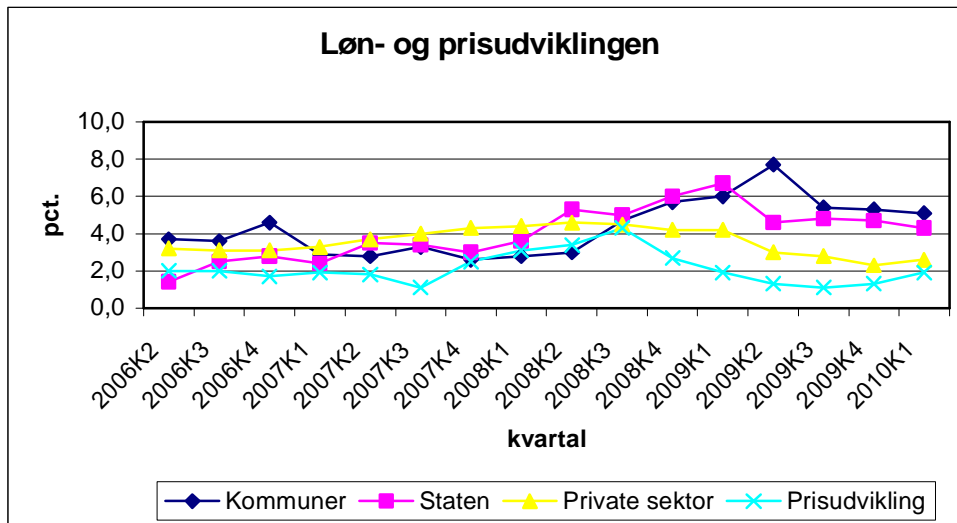
Svaret må blive et forsigtigt ja. Og dermed er der formentlig ikke behov for som resultat af OK2011 forhandlingerne at nedsætte lønsatserne direkte, men omvendt er der næppe heller plads til en positiv regulering af de generelle lønsatser, men det afhænger i sidste ende af forhandlingerne og forhandlerne, hvad der vil ske.

Skønnet over pris- og lønudviklingen 2010-2011 i finansministeriets aftale med såvel kommunerne som regionerne udgør 0,8 procent. Det er ikke meget. Der er ikke angivet, hvor meget priserne skønnes at stige særskilt. Men i KL's budgetvejledning fra februar måned blev skønnet en prisudvikling på 1,9 procent. Der er næppe behov for afgørende at ændre dette skøn. Vismændene skønnede 2,0 pct. i deres seneste rapport. Finansministeriet skrev 1,8 pct. i Økonomiske Redegørelse fra maj 2010. Som det fremgår af dette notats sidste afsnit er forbrugerpriserne i årets første fem måneder steget med 2,1 procent. Anvendes disse skøn vil der være plads til en budgeteffekt fra lønningerne også, men den er meget beskedent og for det meste vedkommende allerede brugt til helårseffekten af løntillæg udmøntet lokalt i den enkelte kommune henholdsvis region.

Lønudviklingen

Lønningerne i den private sektor er for opadgående. En ganske god nyhed, men måske ikke helt i overensstemmelse med diverse presseartikler de seneste par måneder. Og konklusionen er måske givet på et lidt tyndt grundlag, men næppe et tyndere grundlag end diverse avisartiklers indhold omkring lønudviklingen. For 4. kvartal 2009 kom Danmarks Statistik frem til en lønudvikling i den private sektor på 2,3 procent. For 1. kvartal 2010 skriver Danmarks Statistik nu 2,6 procent. Det er 0,3 procentpoint mere end kvartalet før.

Figur 1: Løn- og prisudviklingen de seneste 4 år

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken, diverse indeksserier

I den private sektor er lønudviklingen i 1. kvartal 2010 især steget indenfor bygge- og anlægsvirksomhed fra kun 0,8 procentpoint i 4. kvartal 2009 til 1,4 procentpoint og ejendoms-handel og udlejning med en forøget stigningsprocent fra 2,6 procentpoint til 3,5 procentpoint samt Kultur, fritid og anden service fra 3,0 til 3,8 procentpoint. Erhvervsservice er eneste brancheindeks, der udviser faldende stigningsprocent med 1,9 procentpoint mod 2,3 procentpoint kvartalet før.

Tabel 1: Lønudviklingen i den private sektor

Den private sektor	2009K1	2009K2	2009K3	2009K4	2010K1
Erhverv i alt	4,2	3,0	2,8	2,3	2,6
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	3,8	2,7	2,7	2,5	2,8
Bygge og anlæg	3,8	2,5	1,7	0,8	1,4
Handel og transport mv.	4,4	2,9	3,1	2,3	2,4
Information og kommunikation	4,1	3,5	3,2	2,9	3,4
Finansiering og forsikring	5,0	5,0	4,8	4,4	4,5
Ejendomsandel og udlejning	1,6	1,9	1,5	2,6	3,5
Erhvervsservice	4,2	3,2	3,0	2,3	1,9
Undervisning og sundhed mv.	4,3	2,7	2,4	1,4	1,7
Kultur, fritid og anden service	4,0	3,7	3,0	3,0	3,8

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken, ILON3

Danmarks Statistik har tidligere udgivet lønudviklingen i den offentlige sektor for ansatte i kommuner og regioner samt indenfor statens område.

Tabel 2: Lønudviklingen i kommuner og regioner

Ansatte i kommuner og regioner	2009K1	2009K2	2009K3	2009K4	2010K1
Erhverv i alt	6,0	7,7	5,4	5,3	5,1
Vandforsyning og renovation	6,1	5,9	5,6	4,0	4,5
Rengøring og anden operationel service	8,1	6,5	3,4	3,4	3,0
Kommunal/regional administration	5,4	6,7	5,5	5,1	5,0
Undervisning	5,6	6,6	5,4	4,9	4,9
Sundhedsvæsen	5,9	6,1	3,5	4,3	3,9
Sociale institutioner	5,3	9,2	6,2	6,0	5,8
Kultur og fritid	6,7	9,4	5,9	5,7	5,8

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, ILON8

I den regionale og kommunale verden har lønudviklingen i de seneste opgørelser været størst indenfor sociale institutioner, kultur og fritid mens sundhedsvæsen og rengøring ligger lavest for så vidt angår lønudviklingen. Det skal dog anføres at især rengøringssektoren tidligere har været absolut topscorer.

Tabel 3: Lønudviklingen indenfor statens område

Statsansatte	2009K1	2009K2	2009K3	2009K4	2010K1
Erhverv i alt	6,7	4,6	4,8	4,7	4,3
Transport	12,0	11,0	7,6	7,0	4,6
Forskning og udvikling	5,9	4,0	4,4	3,7	4,6
Statslig administration, forsvar og politi	5,8	3,3	4,0	4,5	4,1
Undervisning	6,8	4,9	5,1	4,1	4,1
Kultur og fritid	6,3	2,9	4,1	4,6	4,8

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, ILON7

I staten er forskellen i lønudviklingen mellem de enkelte brancher begrænset, men tidligere har især transportområdet udvist en pæn lønudvikling udover gennemsnittet.

Prisudviklingen

Tabel 3: Prisudviklingen månedsvís

Pct.	2007	2008	2009	2010
Januar	1,8	2,9	1,8	2,0
Februar	1,9	3,1	1,9	1,9
Marts	2,0	3,1	1,8	2,2
April	1,7	3,2	1,4	2,4
Maj	1,8	3,4	1,3	2,2
Juni	1,4	3,8	1,2	
Juli	1,2	4,0	1,0	
August	1,1	4,3	1,1	
September	1,2	4,2	0,8	
Oktober	1,7	3,7	1,0	
November	2,5	2,7	1,3	
December	2,3	2,4	1,4	
Gns året	1,7	3,4	1,3	2,1

Gennemsnit for 2010 er gennemsnittet for de første 5 måneder.

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken, Forbrugerprisindeks, PRIS6, egne udtræk og procentberegning.

Lønindeksene er opgjort indtil og med februar måned 2010 mens prisindeksene er opgjort frem til maj måned. Prisudviklingen har i hele perioden ligget under lønudviklingen. Der har derved i hele perioden været en generel positiv udvikling i reallønnen. Om det vil fortsætte for resten af året vil tiden vise, men banen er kridtet op til begyndende problemer for reallønsudviklingen, specielt for ansatte i den private sektor samt ansatte i regioner og kommuner. Problemet vil nok være størst for ansatte i kommuner og regioner i 2011.